

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 21/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle Suomen ja Uuden-Seelannin välisen työlomajärjestelmää koskevan järjestelyn muutosten hyväksymisestä ja laiksi järjestelyn lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 17 päivänä kesäkuuta 2014 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle Suomen ja Uuden-Seelannin välisen työlomajärjestelmää koskevan järjestelyn muutosten hyväksymisestä ja laiksi järjestelyn lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 84/2014 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- ylitarkastaja Mirkka Mykkänen, sisäministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- ulkoasiainministeriö
- oikeusministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö
- Maahanmuuttovirasto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Uuden-Seelannin välisen työlomajärjestelmää koskevan järjestelyn muutokset. Järjestelyn tarkoituksena on helpottaa suomalaisten nuorten mahdollisuuksia tutustua Uuden-Seelannin kulttuuriin ja yhteiskuntaelämään ja vastaavasti uusseelantilaisten nuorten mahdollisuuksia tutustua suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaelämään.

Alkuperäistä työlomajärjestelyä alettiin soveltaa elokuussa 2004, mutta sitä ei ole kansallisesti saatettu voimaan. Uusi-Seelanti esitti Suomelle työlomajärjestelyn muuttamista loppukeuhalla 2009. Muutosten tarkoituksena on muun muassa laajentaa ikäedellytys koskemaan 18—

35-vuotiaita. Muutokset järjestelyyn ovat lähinnä teknisluonteisia.

Muutokset tulevat voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen valtiosisäisten menettelyjensä päättymisestä.

Tarkoituksena on muutosten hyväksymisen yhteydessä saattaa kansallisesti voimaan järjestely kokonaisuudessaan sellaisena kuin se on muutettuna.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus työlomajärjestelyn lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun muutokset tulevat voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Työlomaa koskevan Suomen ja Uuden-Seelannin välisen järjestelyn (työlomasopimuksen) tarkoituksena on helpottaa suomalaisten nuorten mahdollisuuksia tutustua Uuden-Seelannin kulttuuriin ja yhteiskuntaelämään ja vastaavasti uus-seelantilaisten nuorten mahdollisuuksia tutustua suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaelämään niin, että työloman kustannuksia on mahdollista kattaa ansiotyötä tekemällä. Työlomajärjestelyn piiriin kuuluvat nuoret voivat oleskella Suomessa tai Uudessa-Seelannissa määräaikaisen oleskeluluvan turvin enintään vuoden, ensisijaisesti lomaillen. Työnteko ja opiskelu eivät ole toisessa maassa tapahtuvan oleskelun ensisijaisia, vaan ylimääräisiä tarkoituksia.

Tasavallan presidentti on hyväksynyt alkuperäisen työlomajärjestelmää koskevan järjestelyn huhtikuussa 2004. Hallitusten välisen järjestelyn ei ole katsottu sen voimaantuloaikana vaativan erillistä voimaansaattamista. Työlomajärjestelyä on sen voimaantulosta asti sovellettu, eikä käytännön soveltamisessa ole esiintynyt ongelmia.

Valiokunta yhtyy hallituksen esityksestä ilmenevään kantaan, että järjestelyn luonne ja tarkoitus huomioon ottaen osapuolten tarkoitus on ollut sopia oikeudellisesti sitovasta järjestelystä. Näin ollen valiokunta pitää perusteltuna kansallisen soveltamisen kannalta saattaa järjestely voimaan kokonaisuudessaan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten osalta lailla ja muiden määräysten osalta valtioneuvoston asetuksella.

Koska työlomajärjestely sisältää alkuperäisessä muodossaan lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, on muutosten yhteydessä hyväksyttävä lakiehdotus, joka merkitsee työlomajärjestelyn konsolidoidun version lainsäädän-

nön alaan kuuluvien määräysten hyväksymistä kokonaisuudessaan. Valiokunta toteaa, että kysymys on poikkeuksellisesta lainsäädännöllisestä ratkaisusta, jossa osa järjestelyn määräyksistä saatetaan jälkikäteen voimaan osana järjestelyn muutoksia koskevaa voimaansaattamislakia.

Työlomajärjestelyä muutetaan muun muassa siten, että poistetaan edellytys, jonka mukaan hakijan tulee olla Suomessa tai Uudessa-Seelannissa vakituisesti asuva, ja lisäksi laajennetaan ikäedellytystä koskemaan 18—35-vuotiaita. Uusi-Seelanti poistaa myös vuosittaisen enimmäismäärän (200) suomalaisille opiskelijoille. Hallituksen esityksestä ilmenee, että työlomaa varten oleskelulupia on myönnetty Uuden-Seelannin kansalaisille melko vähäisessä määrin, vuosittain keskimäärin alle kymmenen kappaletta. Uusi-Seelanti on puolestaan myöntänyt suomalaisille työlomalupia viime vuosina lähes 200 vuosittain.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien Suomen ja Uuden-Seelannin välisen työlomajärjestelmää koskevan järjestelyn muutosten hyväksymistä ja lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun järjestelyn muutokset ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Pirkko Mattila /ps	Timo V. Korhonen /kesk
vpj.	Mika Kari /sd	Antti Lindtman /sd
jäs.	Rakel Hiltunen /sd	Tapani Mäkinen /kok
	Anne Holmlund /kok	Mika Raatikainen /ps
	Reijo Hongisto /ps	Osmo Soininvaara /vihr
	Risto Kalliorinne /vas	Ulla-Maj Wideroos /r.
	Elsi Katainen /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.